

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ЛНТУ
ІНСТИТУТ ЛІСОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ (ПОЛЬЩА)
БРАТИСЛАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. КОМЕНСЬКОГО (СЛОВАЧЧИНА)
НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ ЦЕНТР АГРОІНЖЕНЕРІЇ (РЕСПУБЛІКА КАЗАХСТАН)
ТАШКЕНТСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (РЕСПУБЛІКА УЗБЕКИСТАН)
УКРАЇНСЬКИЙ ОРДЕНА «ЗНАК ПОШАНИ» НДІЛГА ІМ. Г.М. ВИСОЦЬКОГО
ВО «УКРДЕРЖЛІСПРОЕКТ»
ФІЛІЯ «БІЛОЦЕРКІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» ДСГП «ЛІСИ УКРАЇНИ»
ДСЛП «КИЇВЛІСОЗАХИСТ»
ГО «ЛІСОВІ ІНІЦІАТИВИ І СУСПІЛЬСТВО»**

МАТЕРІАЛИ

**IV Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

**«СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ
ЛІСІВНИЧОЇ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ВИРОБНИЦТВА»**

19 квітня 2024 року, м. Біла Церква

Біла Церква
2024

УДК 630*2:378.091.21:001.1

Сучасний стан, проблеми і перспективи лісівничої освіти, науки та виробництва: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Біла Церква, 19 квітня 2024 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2024. – 215 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., ректор БНАУ, д-р екон. наук, проф.

Варченко О.М., проректор з наукової та інноваційної діяльності БНАУ, д-р. екон. наук, проф.

Димань Т.М., проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності БНАУ, д-р с.-г. наук, проф.

Хахула В.С., декан агробіотехнологічного факультету БНАУ, канд. с.-г. наук, доц.

Хрик В.М., завідувач кафедри лісового господарства БНАУ, д-р пед. наук, доц., **заступник голови організаційного комітету**

Marcin Klisz, доктор наук, професор Інституту лісових досліджень (Польща).

Bozhena Sera, Братиславський університет ім. Коменського, доктор філософії.

Abdurashyd Mamatkulov, керівник галузевого центру перепідготовки та професійного розвитку педагогічного колективу Ташкентського державного аграрного університету, д-р екон. наук, професор.

Altybaiev Alshyn, завідувач лабораторії цифрових технологій і енергозабезпечення Науково-виробничого центру агроінженерії (Республіка Казахстан), д-р техн. наук, академік Міжнародної академії інформатизації.

Давиденко К.В., заступник директора Українського ордена «Знак пошани» НДІ лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М. Висоцького, канд. с.-г. наук, доц.

Карабчук Д.Ю., голова правління та виконавчий директор громадської організації «Лісові ініціативи і суспільство», канд. с.-г. наук.

Мельниченко В.А., генеральний директор ВО «Укрдержліспроєкт».

Вітряк А.В., директор філії «Білоцерківське лісове господарство» ДСГП «Ліси України».

Солоха С.М., директор ДСЛП «Київлісозахист».

Герасимчук О.П., доцент кафедри лісового господарства ЛНТУ, канд. тех. наук, доц.

Августинювич М.Б., доцент кафедри агрономії ЛНТУ, канд. с.-г. наук, заступник декана з партнерства факультету аграрних технологій екології ЛНТУ, доц.

Мазена В.Г., професор кафедри лісового господарства ЛНТУ, д-р. с.-г. наук, проф.

Левандовська С.М., доцент кафедри лісового господарства БНАУ, канд. біол. наук, доц.

Масальський В.П., доцент кафедри лісового господарства БНАУ, канд. біол. наук, доцент.

Ситник О.С., канд. с.-г. наук, асистент кафедри лісового господарства БНАУ.

Кімейчук І.В., асистент кафедри лісового господарства БНАУ.

Пенькова С.В., асистент кафедри лісового господарства БНАУ, д-р філософії.

Рижов О.М., асистент кафедри лісового господарства БНАУ.

Відповідальні за випуск – **Олешко О.Г.**, начальник редакційно-видавничого відділу БНАУ, канд. с.-г. наук, доц.; **Лозінська Т.П.**, доцент кафедри лісового господарства БНАУ, канд. с.-г. наук, доц.

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Сучасний стан, проблеми і перспективи лісівничої освіти, науки та виробництва» (19 квітня 2024 року, Білоцерківський національний аграрний університет) до Організаційного комітету. Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

Ел. адреса: <https://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/27>

©БНАУ

Мельник-Шамрай В.В., Гончарук В.М., Романюк О.О. ВПЛИВ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НА ЛІСИ УКРАЇНИ.....	169
Мельничук Ф.С., Гордієнко О.В., Алексеева С.А., Журахівський А.О. ВПЛИВ ПЕРВИННИХ РОСЛИН-ЖИВИТЕЛІВ НА РОЗВИТОК ПОПЕЛИЦЬ.....	171
Мешкова В.Л., Мороз С.М., Кузнецова О.А. БАКТЕРІАЛЬНА ВОДЯНКА В'ЯЗА НИЗЕНЬКОГО (<i>ULMUS PUMILA.</i>) НА СХОДІ УКРАЇНИ.....	174
Пеліховська О.С., Мельник Н. В. ДИНАМІКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ПОПУЛЯЦІЇ РИСІ ЄВРАЗІЙСЬКОЇ (<i>EURASIAN LYNX</i>)	176
Пліхтяк П.П., Парпан В.І. ВИДОВЕ БІОРІЗНОМАНІТТЯ ЯЛИЦЕВО-БУКОВИХ ЛІСІВ НИЗЬКОГР'Я ПОКУТСЬКИХ КАРПАТ.....	179
Сендюк В. А., Чичул А. С., Приходько А. І. ПОШИРЕННЯ ТА ШКОДОЧИННИЙ ВПЛИВ НЕСПРАВЖНЬОГО ДУБОВОГО ТРУТОВИКА В НАСАДЖЕННЯХ ПРИМІСЬКОГО ЛІСНИЦТВА ФЛІЛІ «МИРГОРОДСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ».....	181
Совгіра С.В. ТЕХНОЛОГІЯ СТВОРЕННЯ ЗАХИСНИХ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ У ВОДООХОРОННИХ ЗОНАХ МАЛИХ РІЧОК.....	184
Суска А.А., Швиденко І.М. БІОТИЧНІ ЧИННИКИ ОСЛАБЛЕННЯ КЛЕНА ГОСТРОЛИСТОГО У ХАРКІВСЬКОМУ ЛІСОПАРКУ.....	187
Горновська С.В., Кімейчук І.В., Ситник О.С. ДИНАМІКА ПОПУЛЯЦІЙ ЖУКІВ-КОРОЇДІВ У ЛІСАХ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	189
Левандовська С.М. СУЧАСНИЙ СТАН ПАРКУ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ «ФАСТІВСЬКИЙ» ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЙОГО РЕКОНСТРУКЦІЇ.....	191
Левандовська С.М., Романюк П.М. АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ ОЦЗЛ У ФЛІЛІ «ІЗЯСЛАВСЬКЕ ЛГ» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»	193
Чорнобров О.Ю. ЗАПАСИ СУХОСТІЙНОЇ ДЕРЕВИНИ У ЛІСОВИХ НАСАДЖЕННЯХ В УМОВАХ СВІЖОЇ ДІБРОВИ КАНІВСЬКОГО ПРИДНІПРОВ'Я.....	196
Яницька С.В., Мельник Н. В. ЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА АДАПТАЦІЯ ВОВКА СІРОГО (<i>CANIS LUPUS</i>) В УКРАЇНІ.....	198
Секція 9. ТЕХНОЛОГІЇ ЛІСОЗАГОТІВЛІ, ДЕРЕВООБРОБКИ І ТРАНСПОРТ ЛІСУ	
Толстущко Н.О., Мазена В.Г., Толстущко М.М. ОСОБЛИВОСТІ РУЛОННОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЗБИРАННЯ ПОРУБНИХ ЗАЛИШКІВ НА ЗРУБАХ.....	200
Секція 10. ОРГАНІЗАЦІЯ, УПРАВЛІННЯ ТА МЕНЕДЖМЕНТ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА	
Vysochanska M., Markovskyi O. DEVELOPMENT OF THE ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM REGARDING THE EFFICIENCY OF THE USE OF SECONDARY FOREST USE.....	202
Андрушкевич Н.В. КОНТРОЛІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ЛІСОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.....	204
Боцула О.І., Головіна О.Л. ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	208
Raichuk L.A. CRISIS ENVIRONMENTAL MANAGEMENT IN FORESTRY DURING WAR: LOSSES AND CHALLENGES OF FOREST ECOSYSTEMS.....	209
Тертична О.В., Рябуха Г.І. МІРОШНИК Н. В. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СЕРТИФІКАЦІЇ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ.....	212
Левандовська С.М., Поліщук А.Р. ЛІСОВА СЕРТИФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	214

УДК 630*85:006.063

ЛЕВАНДОВСЬКА С.М., канд. біол. наук, доцент
ПОЛІЩУК А.Р., магістрант
Білоцерківський національний аграрний університет
svtmzel@gmail.com

ЛІСОВА СЕРТИФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Розкрито роль сертифікації лісів у забезпеченні сталого розвитку лісового господарства. Визначено можливості, які надає лісова сертифікація лісгосподарським підприємствам, громадськості та іншим зацікавленим сторонам.

Ключові слова: лісове господарство, сталий розвиток, лісова сертифікація, FSC, PEFC, національна система сертифікації лісів.

Ліси для України завжди мали велике значення як один з найважливіших стратегічних природних ресурсів держави. Лісистість нашої країни становить 15,9 % від усієї території. Незважаючи на невелику лісистість території, Україна займає дев'яте місце у Європі за площею лісів та шосте місце за запасами деревини.

Державна стратегія управління лісами України до 2035 року передбачає ведення лісового господарства на засадах сталого розвитку, забезпечення виконання лісами екологічної функції, підвищення ролі лісового сектору в економіці держави [1]. Метою сталого розвитку лісового господарства є впровадження принципу безперервності, невичерпності, багатоцільового раціонального лісокористування; збереження особливо цінних лісових ділянок та біорізноманіття. Розроблення Стратегії зумовлене появою комплексу екологічних, економічних і соціальних проблем, необхідністю підвищення ефективності лісоуправління, багатоцільового використання лісових ресурсів і корисних властивостей лісу, збільшення площі лісів до оптимальної.

Одним з важливих інструментів сталого розвитку лісового господарства в Україні є сертифікація лісів. Лісова сертифікація – це оцінювання відповідності системи ведення лісового господарства встановленим міжнародним стандартам щодо лісоуправління та лісокористування на засадах сталого розвитку [2]. Сертифікація лісів має на меті спрямувати систему ведення лісового господарства на екологізацію лісгосподарського виробництва; сприяти розвитку національного виробництва, конкурентоспроможного на міжнародному ринку; створити можливості для реалізації прав громадськості на участь у прийнятті рішень, що стосуються лісового господарства; підвищити соціальні стандарти працівників галузі та культуру ведення лісового господарства. Лісова сертифікація визначає можливість ефективної комунікації з громадськістю, її залучення до прийняття рішень, врахування суспільних інтересів.

Об'єктами оцінювання можуть виступати: продукція; процеси переробки, використання, зберігання, транспортування, реалізації та утилізації продукції; виконання робіт; надання послуг; система управління (менеджменту); компетентність персоналу у виконанні певних видів робіт тощо.

На сьогодні існують міжнародні і національні системи сертифікації лісів. Найбільш поширеними міжнародними організаціями, які забезпечують систему добровільної лісової сертифікації є FSC (Лісова опікунська рада) і PEFC (Програма

схвалення схем сертифікації). Принципи і критерії FSC і PEFC є актуальними і сприяють досягненню сталого розвитку лісового господарства.

Роботу над проектом національного стандарту FSC було розпочато ще у 2003 році [3]. У 2008 р. в Держспоживстандарті зареєстровано українські національні стандарти добровільної лісової сертифікації, які передано до FSC. Асоціацією «Національна система лісової добровільної сертифікації» розроблено Українську систему сертифікації лісів, яка відповідає вимогам PEFC. У грудні 2023 р. вона отримала статус остаточно затвердженої.

Лісова сертифікація має велике значення для лісогосподарських підприємств. Сертифікація виступає критерієм, що враховується під час долучення до міжнародних організацій, зокрема Європейської асоціації державних лісів EUSTAFOR; формує довіру міжнародних партнерів як до окремих підприємств так і до України; формує довіру державних органів влади, органів місцевого самоврядування, громадськості; виступає підтвердженням ведення лісового господарства з врахуванням екологічного, соціального та економічного значення лісів, національних та міжнародних стандартів лісоуправління; підвищує конкурентоздатність продукції та українських лісопереробних підприємств на зовнішніх ринках.

Таким чином, застосування міжнародних стандартів приводять до позитивних зрушень в напрямі ведення лісового господарства на засадах сталого розвитку: збільшується частка природного поновлення лісу, завдяки стабільній площі сертифікованих лісів спостерігається скорочення кількості ланцюгів постачання, підвищується якість об'єктів природно-заповідного фонду та особливо цінних для збереження лісів, спостерігається розвиток екосистемних послуг у лісовому господарстві.

Список літератури

1. Державна стратегія управління лісами України до 2035 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України № 1777-р від 29 грудня 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-2021-%D1%80#Text>
2. Лісовий кодекс України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 03.08.2023 р. К.: ПАЛИВОДА А. В., 2023. 72 с.
3. Certification bodies for FSC. ASI official web-site. URL: <https://ua.fsc.org/ua-en>

